СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ЕТИКА

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 14**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **ІІ (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026–2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **освітні компоненти соціального, філософського та історичного профілю**

Кафедра/підрозділ: **кафедра філософії та суспільних наук,** пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх
Керівник освітнього компонента: **проф. Карпенко Катерина Іванівна**
email: **ki.karpenko@knmu.edu.ua**
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): **https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6614**

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вивчення дисципліни «Етика» спрямоване на ознайомлення студентства із цілісним уявленням про специфіку етики, вироблення навичок їх реалізації на практиці, обґрунтування необхідності засвоєння етичного знання з метою використання його у майбутній професійній діяльності; сприяння формуванню високої моральної відповідальності. Курс етики спрямований на опанування найголовніших засад взаємовідносин між людьми; на вивчення етики як практичної філософії; на розуміння головних характеристик етичних теорій, які фіксують зміни в сучасному суспільстві та пояснюють їх.

МЕТА КУРСУ: Метою вивчення навчальної дисципліни є залучення до фундаментальних моральних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки, пробудження відчуття відповідальності за самовдосконалення, формування уміння орієнтуватися у світі міжлюдських стосунків на основі сучасних гуманістичних принципів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знання основних етапів виникнення та розвитку зарубіжної і вітчизняної етичної думки; знання основних шкіл, напрямків, концепцій етичної думки; змісту основних етичних теорій та загальних моральних засад суспільства;
- вміння пояснити основні проблеми етичної думки, особливості її розвитку;
- вміння пояснити основні поняття категоріального апарату етики; та вміння характеризувати особливості різних типів моралі;
- використовувати отримані знання задля розуміння сучасних реалій;
- шанобливо і дбайливо ставитися як до світової, так і до вітчизняної культурної спадщини і традицій;
- поєднувати професійні знання з фундаментальними моральними та естетичними цінностями;
- відповідально ставитися до професійних обов’язків;
- вміти налагоджувати ефективну комунікацію з урахуванням етики та етикету.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Предмет і завдання етики у сучасних умовах. Моральний вибір як етична проблема. Моральна культура особистості та її формування.

Перелік тем практичних занять (10 год.):

1. Предмет і завдання етики у сучасних умовах. Основні етапи розвитку етичної думки
2. Сутність, походження та історичний розвиток моралі. Структура моралі та її функції
3. Моральна свідомість. Моральний вибір як етична проблема. Відповідальність та свобода
4. Етичний сенс глобальних проблем сучасної цивілізації та перспективи їх розв'язання. Моральна культура особистості та її формування. Моральна культура спілкування та етикет
5. Професійна етика лікаря.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (78 год.)

1. Предмет і завдання етики у сучасних умовах
2. Основні етапи розвитку етичної думки
3. Сутність, походження та історичний розвиток моралі
4. Структура моралі та її функції
5. Моральна свідомість
6. Моральний вибір як етична проблема. Відповідальність та свобода
7. Етичний сенс глобальних проблем сучасної цивілізації та перспективи їх розв'язання
8. Моральна культура особистості та її формування
9. Моральна культура спілкування та етикет
10. Професійна етика лікаря

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання індивідуальних творчих робіт, виступ із доповіддю, опрацювання джерел.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120–200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття

відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

– доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
– корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
– навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Професійна етика вищої школи : навч. посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Освітні педагогічні науки». 2-ге вид., оновл. / К.І. Карпенко, В.В. Дейнека/ Харків : ХНМУ, 2024. 72 с.
2. Підручник з лікарської етики. Переклад з 2-го англ.. видання 2009 року за редакцією академіка АМН України, Голови Комітету з лікарської етики Всеукраїнського Лікарського Товариства (ВУЛТ) Любомира Пирога. 2016. – 140 с. [Electronic resource] – Access mode: https://www.wma.net/wp-content/uploads/2016/11/Medical_Ethics_Manual_Ukrainian.pdf
3. Етичні проблеми в медицині: навчальний посібник для самостійної роботи студентів І-ІІІ курсів медичних та фармацевтичного факультетів денної форми навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 226 «Фармація, промислова фармація», 228 «Педіатрія» / І. Г. Утюж, М. О. Мегрелішвілі. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 140 с.
4. Кисельов М.М. Етика науки: виклики сучасності : [Монографія] / М.М. Кисельов, Т.В. Гардащук, С.І. Грабовський та ін.. – Ніжин : Вид. ПП Лисенко М.М., 2014. – 248 с.
5. Етика та естетика / І. Тетарчук, Т. Дяків - Центр учбової літератури – 2021 – 316 с.
6. Дудікова Л. В. Формування професійно-етичної компетентності майбутніх лікарів у медичних університетах: теорія і практика: монографія. Вінниця: Вид-во «ТВОРИ», 2018. 488 с.
7. Bioethics: Principles, Issues, and Cases 5th Edition is written by Lewis Vaughn and published by Oxford University Press. The Digital and eTextbook ISBNs for Bioethics: Principles, Issues, and Cases are 9780197609057, 0197609058 and the print ISBNs are 9780197609026, 0197609023

Зав. кафедри філософії та
суспільних наук, проф. К.І. Карпенко